

Krajský úřad Olomouckého kraje
Odbor sportu, kultury a památkové péče
Jeremenkova 1142/40a, 779 00 Olomouc

Č.j.: KUOK 23014/2020

V Olomouci dne 17. března 2020

Sp.zn.: KÚOK/131422/2019/OSKPP/685

Počet listů: 3

Počet příloh: 0

Počet listů/svazků příloh: 0

Oprávněná úřední osoba pro vyřízení: JUDr. Miluše Sedláčková

Oprávněná úřední osoba pro podepisování: Mgr. Sabina Soušková

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor sportu, kultury a památkové péče, jako příslušný orgán státní památkové péče (dále jen „správní orgán“), rozhodl po provedeném správním řízení ve věci přestupku dle § 39 odst. 2 písm. g) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní památkové péči“), t a k t o:

.....
(dále jen „obviněný“),

se uznává vinným

ze spáchání přestupku dle ust. § 39 odst. 2 písm. g) zákona o státní památkové péči, kterého se z nedbalosti dopustil tím, že prováděl v lokalitě Zadní dlátka, v k.ú. Němčice nad Hanou dne 11. 12. 2019 v době od 8:00 hodin do 12:40 hodin v rozporu s § 21 odst. 2 zákona o státní památkové péči archeologický výzkum a to i na území kulturní památky archeologické lokality „Kratiny“, prohlášené rozhodnutím Ministerstva kultury ze dne 2. 12. 2009 č.j. 2017/2003.

Za tento přestupek se obviněnému:

I. ukládá podle § 39 odst. 5 písm. b) zákona o státní památkové péči **pokuta ve výši 2 000 Kč, slovy: dva tisíce korun českých,**

II. ukládá podle § 35 písm. d) a § 48 odst. 1 písm. a) zákona č. 250/2016 o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), **propadnutí detektoru kovu zn. Minelab, výr. číslo 40422603415, černé barvy a část bezdrátového setu pro detektory kovů zn. Minelab PRO-SONIC (vysílač, audio kabel do vysílače a pouzdro o rozměrech 6,00 cm x 8,5 cm), které vydal Policii České republiky, obvodnímu oddělení Němčice nad Hanou dne 11. 12. 2019,**

III. ukládá podle § 95 odst. 1 zákona o přestupcích a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, **povinnost nahradit náklady řízení o přestupku dle § 39 odst. 2 písm. g) zákona o státní památkové péči, ve výši 1 000 Kč, slovy jeden tisíc korun českých.**

Pokuta a náklady řízení jsou splatné do třiceti dnů ode dne, kdy toto rozhodnutí nabylo právní moci, na účet Olomouckého kraje č. 27-4228320287/0100, konstantní symbol 558, variabilní symbol 4400001272.

O d ů v o d n ě n í

Správní orgán obdržel dne 16. 12. 2019 od Policie ČR, obvodní oddělení Němčice nad Hanou oznámení přestupku na osobu, dle ust. § 39 odst. 2 písm. g) zákona o státní památkové péči, kterého se dopustil tím, že prováděl neoprávněný průzkum v poli spadajícím do archeologické lokality Zadní Dlátka v k.ú. Němčice nad Hanou dne 11. 12. 2019 v době od 8:00 hodin do 12:40 hodin a to přestože není osobou oprávněnou k výzkumům. Současně policie předala správnímu orgánu detektor kovů zn. Minelab, výr. číslo 40422603415, černé barvy, stáří 3 roky, v odhadnuté ceně 20 000 Kč, ke kterému byla připojena část bezdrátového setu pro detektory kovů zn. Minelab PRO-SONIC (vysílač, audio kabel do vysílače a pouzdro o rozměrech 6,00 cm x 8,5 cm).

Do úředního záznamu o podání vysvětlení č.j. KRPM-145980-2/PŘ-2019-141213 dne 11. 12. 2019 obviněný uvedl: „K věci uvádím, že jsem byl na poli, chodil jsem s hledačkou a to je vše, co chci k věci uvést.“. Na dotaz policie, zda věděl, že se nachází v archeologické lokalitě, uvedl: „Ne to nevím, žádné cedule tam nejsou. Není tam žádné upozornění, žádné zákazy vstupu nebo podobně. Více se odmítám k věci vyjadřovat.“.

S oznámením byla předána mapka se zakreslením pohybu obviněného, ze které vyplývá, že obviněný se pohyboval od zaparkovaného auta (bod 3 na mapce) přes pole až na území kulturní památky Kratiny (bod 1 a 2).

Opatřením ze dne 21. 1. 2020 č.j. KUOK 3743/2020 správní orgán vůči obviněnému zahájil řízení o přestupku dle ust. § 39 odst. 2 písm. g) zákona o státní památkové péči, kterého se měl dopustit tím, že prováděl dne 11. 12. 2019 v době od 8:00 hodin do 12:40 hodin v rozporu s § 21 odst. 2 zákona o státní památkové péči archeologický výzkum v lokalitě Zadní Dlátka, v k.ú. Němčice nad Hanou, a to i na území kulturní památky archeologické lokality „Kratiny“ prohlášené rozhodnutím Ministerstva kultury ze dne 2. 12. 2009 č.j. 2017/2003 a na 10. 2. 2020 nařídil ve věci ústní jednání.

Obviněný se nařízeného jednání zúčastnil a při jednání potvrdil, že detektor kovu zn. Minelab, výr. číslo 40422603415, černé barvy, stáří 3 roky, v odhadnuté ceně 20 000 Kč, který správní orgán předložil při jednání, je v jeho vlastnictví. Tímto detektorem hledání prováděl. Na dotaz správního orgánu, zda se věnuje obviněný archeologickým výzkumům, uvedl obviněný následující: „těmto výzkumům se nevěnuji, detektor mám cca 2 roky a chodím s ním občas po poli v rámci svého hobby.“

Na dotaz správního orgánu, zda se pohyboval a hledal detektorem kovu na místě, jak je vyznačeno v mapce předložené správnímu orgánu policií uvedl obviněný následující: „Sám nedokážu určit, zda jsem se pohyboval v lokalitě, jak je uvedeno v mapce. Parkoval jsem na odbočce na polní cestu, pravděpodobně jak je vyznačeno v mapce.“.

Na dotaz správního orgánu, zda zde něco našel, uvedl obviněný: „Při mém hledání jsem nic nenašel, to kontrolovala i policie. Na poli jsem byl od 8:00 do 12:40 hodin, prošel jsem horizontem, mimo plot, který tam staví, do údolí k nějakému potoku, chodil jsem s detektorem a hledal, pak mně chytly záda a vracel jsem se zpátky. Policii jsem odevzdal pouze detektor, sluchátka mi zůstaly.“.

Závěrem obviněný uvedl následující: „V době spáchání přestupku jsem netušil, že se nacházím v lokalitě s archeologickými nálezy, tudíž se nejednalo o úmyslné jednání, ale o nedbalost. Dále bych rád uvedl, že se jedná o první přestupek proti památkovému zákonu. Nyní jsem si vědom svého pochybení a podobného jednání se do budoucna vyvaruji. Žádám správní orgán, aby vzal v potaz, že se jedná o první přestupek proti památkovému zákonu a při individualizaci uložené sankce za spáchaný přestupek bral tuto skutečnost v potaz. Dále se domnívám, že propadnutí věci konkrétně detektoru kovů by bylo vzhledem k povaze spáchaného přestupku v porovnání s pořizovací cenou detektoru nepřiměřené.“.

Dle § 21 odst. 1 zákona o státní památkové péči archeologické výzkumy je oprávněn provádět Archeologický ústav Akademie věd České republiky (dále jen Archeologický ústav“), který se také vyjadřuje k ochraně archeologického dědictví v řízeních podle zvláštních právních předpisů. Dle odst. 2 tohoto ustanovení, ministerstvo kultury může na žádost v odůvodněných případech po dohodě s Akademií věd České republiky povolit provádění archeologických výzkumů vysokým školám, pokud je provádějí při plnění svých vědeckých nebo pedagogických úkolů, muzeím nebo jiným organizacím, popřípadě fyzické osobě, které mají pro odborné provádění archeologických výzkumů potřebné předpoklady (dále jen "oprávněná organizace"). Oprávněná organizace uzavírá s Akademií věd České republiky dohodu o rozsahu a podmínkách provádění archeologických výzkumů.

Dle § 39 odst. 2 písm. g) zákona o státní památkové péči se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že provádí v rozporu s § 21 odst. 2 archeologický výzkum, nebo provádí archeologický výzkum, přestože není osobou oprávněnou k výzkumům podle § 21a odst. 2, nebo postupuje v rozporu se zákazem podle § 35 odst. 4 nebo § 39 odst. 4. Dle odst. 5 tohoto ustanovení lze za tento přestupek uložit pokutu do 4 000 000 Kč.

Dle § 35 zákona o přestupcích lze za přestupek uložit správní trest a) napomenutí, b) pokuty, c) zákazu činnosti, d) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty, e) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.

Dle § 48 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích propadnutí věci lze uložit jen tehdy, jde-li o věc, která byla ke spáchání přestupku užita nebo určena. Dle odst. 2 tohoto ustanovení, propadnutí věci lze uložit pouze tehdy, jde-li o věc náležející pachateli.

Dle § 23a odst. 1 zákona o státní památkové péči movité archeologické nálezy jsou vlastnictvím kraje, nejsou-li vlastnictvím státu nebo obce podle odstavce 2.

Lokalita, na které byl obviněný přistižen, je územím s archeologickými nálezy. Část lokality Zadní dlátka leží i na území kulturní památky archeologické lokality „Kratiny“ prohlášené rozhodnutím Ministerstva kultury ze dne 2. 12. 2009 č.j. 20172003. Obviněný se pohyboval a hledal detektorem kovu nálezy i na území této kulturní památky, jak vyplývá z náčrtku místa přestupku č.j. KRPM-145980/PŘ-2019-141213. Neobstojí tvrzení obviněného, že netušil, že se nachází v lokalitě s archeologickými nálezy a v lokalitě nejsou žádné cedule ani zákazy vstupu. Není taktéž stanovena povinnost vyznačení hranic kulturní památky v poli a umístění informačních panelů.

Území archeologické lokality „Kratiny“ a jejího okolí je územím, které bylo osídleno ve větší či menší intenzitě již od mladší doby kamenné (neolit, 5 700 – 4 000 před n. l.). Svědčí o tom movité památky, tj. keramika (zlomky i celé nádoby, plastiky, technická keramika aj.), kovové, skleněné a kostěné předměty, jakož i artefakty z kamene, a nemovité památky, jimiž jsou pozůstatky obydlí, opevnění, technických zařízení, kultovních a hrobových konstrukcí, kulturní vrstvy aj., odkrývané při archeologických výzkumech a narušované při stavebních či polních pracích. Významná naleziště ve sledované oblasti, která zde dokládají existenci území s archeologickými nálezy, nejsou jen na území Němčic nad Hanou ale i sousedních obcí, kde byly učiněny nálezy od doby neolitu (5 700 – 4 000 před n. l.) až do doby Velkomoravské říše (9. století n. l. – 975).

Bohatý výskyt archeologických památek movitého charakteru, uložených poměrně nehluboko pod povrchem terénu, je důvodem častého nápadu ze strany osob provádějících nelegální archeologický výzkum, ať již formou hledání pomocí detektoru kovů nebo pak následným terénním výkopem. Touto činností dochází nejen k odcizování nálezů ale i k poškozování nálezových souvislostí a znehodnocování archeologické lokality jako takové. Z hlediska péče o archeologické památky jde o mimořádně významné a na území Moravy jedinečné naleziště vyžadující vysoký stupeň zákonné ochrany. Veškeré nelegální pokusy o prohledávání lokality za účelem získání historicky nebo hmotně cenných předmětů je třeba

považovat za škodlivé a společensky nebezpečné, považujeme-li péči o památky za nedílnou součást celospolečenského zájmu.

Je prokázáno, že obviněný se dne 11. 12. 2019 od 8:00 do 12:40 hodin pohyboval v lokalitě Zadní dlátka a měl u sebe detektor kovů. Tuto skutečnost potvrdil obviněný ve své výpovědi na policii, kdy do úředního záznamu o podání vysvětlení č.j. KRPM-145980-2/PŘ-2019-141213 dne 11. 12. 2019 uvedl: „K věci uvádím, že jsem byl na poli, chodil jsem s hledačkou.“.

Správní orgán dále zkoumal, zda obviněný prováděl při svém v pobytu v předmětné lokalitě dne 11. 12. 2019 výzkum pomocí detektoru kovů a dospěl k závěru, že výzkum pomocí detektoru kovů obviněný prováděl, jak sám potvrdil do úředního záznamu o podání vysvětlení č.j. KRPM-145980-2/PŘ-2019-141213 dne 11. 12. 2019, kdy obviněný uvedl: „K věci uvádím, že jsem byl na poli, chodil jsem s hledačkou a to je vše, co chci k věci uvést.“. Do protokolu z projednání přestupku dne 10. 2. 2020, pak uvedl: „Při svém hledání jsem nic nenašel, to kontrolovala i policie. Na poli jsem byl od 8:00 do 12:40 hodin, prošel jsem horizontem mimo plot, který tam staví do údolí k nějakému potoku, chodil jsem s detektorem a hledal, pak mně chytly záda a vracel jsem se zpátky. Policii jsem odevzdal pouze detektor, sluchátka mi zůstaly.“

Součástí našeho právního řádu na úseku ochrany archeologického dědictví je Úmluva o ochraně archeologického dědictví Evropy (revidovaná) publikovaná pod č. 99/2000 Sb.m.s. Cílem této úmluvy je podle jejího čl. 1 ochraňovat archeologické dědictví jako zdroj evropské kolektivní paměti a jako nástroj historického a vědeckého studia. Podle čl. 3 úmluvy se Česká republika zavázala za účelem zachování archeologického dědictví a zaručení toho, aby archeologické výzkumy byly vědecky smysluplné, uplatňovat procedury k povolování vykopávek a dalších archeologických činností a k dozoru nad nimi tak, aby se zabránilo jakýmkoli nezákonným vykopávkám nebo odstraňování součástí archeologického dědictví, aby bylo zajištěno, že archeologické vykopávky a průzkumy budou prováděny vědeckým způsobem a za předpokladu, že kdykoli to bude možné, budou se používat nedestruktivní průzkumné metody, součástí archeologického dědictví nebudou během vykopávek a po nich odkryty nebo ponechány nechráněné, aniž by byla přijata opatření k jejich řádnému zachování, konzervaci a správě, zajistit, aby vykopávky a další potenciálně destruktivní techniky byly prováděny pouze kvalifikovanými, zvláště oprávněnými osobami a učinit používání detektorů kovů a jakýchkoli jiných detekčních zařízení nebo postupů archeologického výzkumu předmětem specifického předchozího oprávnění, kdykoli s tím počítá vnitřní právní úprava státu.

Archeologické výzkumy mohou být prováděny různými technikami. Podle způsobu provádění rozlišuje Úmluva o ochraně archeologického dědictví Evropy archeologické výzkumy prováděné destruktivními technikami a archeologické výzkumy prováděné nedestruktivními technikami. Archeologickými výzkumy prováděnými destruktivními technikami jsou výzkumy prováděné vykopávkami. Nedestruktivní metodou je např. archeologický výzkum prováděný leteckým snímkováním nebo pomocí detektorů kovů.

Výzkum prováděný obviněným dne 11. 12. 2019 ve výše uvedené lokalitě pomocí detektoru kovů byl nedestruktivní metodou výzkumu a to výzkumu archeologického. Tímto svým jednáním naplnil obviněný skutkovou podstatu přestupku dle § 39 odst. 2 písm. g) zákona o státní památkové péči, neboť prováděl uvedený archeologický výzkum v rozporu s § 21 odst. 2 tohoto zákona.

Jelikož se obviněný dopustil jednání jako fyzická osoba, je nedílnou součástí posuzování odpovědnosti obviněného za spáchaný přestupek rovněž otázka jeho zavinění. Podle ust. § 15 odst. 1 zákona o přestupcích k odpovědnosti fyzické osoby za přestupek se vyžaduje zavinění. Postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného

zavinění. V daném případě není zákonem forma zavinění výslovně stanovena, proto stačí zavinění z nedbalosti. Při posouzení způsobu zavinění správní orgán vycházel z vyjádření obviněného do protokolu z jednání dne 10. 2. 2020, kdy obviněný uvedl, že netušil, že se nachází v lokalitě s archeologickými nálezy a tudíž se nejednalo o úmyslné jednání, ale o nedbalost.

Pokud jde o formu zavinění, správní orgán vyhodnotil jednání obviněného jako nedbalost nevědomou, neboť obviněný nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl.

Na základě výše uvedeného považuje správní orgán za prokázané, že jednáním obviněného byly naplněny formální znaky projednávaného přestupku, tj. došlo k naplnění všech znaků uvedené skutkové podstaty přestupku. K úplnému vyhodnocení jednání obviněného bylo nutno zohlednit i materiální stránku tohoto jednání, tedy míru nebezpečnosti jeho činu pro společnost. Míra společenské nebezpečnosti u přestupků musí být alespoň nepatrná. V tomto ohledu správní orgán posoudil konkrétní veřejný zájem, který byl porušen. Tímto veřejným zájmem je požadavek na ochranu archeologického dědictví, který je zajišťován prováděním archeologických výzkumů pouze oprávněnými organizacemi dle § 21 odst. 2 zákona o státní památkové péči.

Protože obviněný pomocí detektoru kovů prováděl nedestruktivní archeologický výzkum, přestože není osobou oprávněnou k výzkumům, ohrozil tímto shora uvedený veřejný zájem a to v míře vyšší než nepatrné.

Dle § 35 zákona o přestupcích lze za přestupek uložit správní trest a) napomenutí, b) pokuty, c) zákazu činnosti, d) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty, e) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.

Dle § 48 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích propadnutí věci lze uložit jen tehdy, jde-li o věc, která byla ke spáchání přestupku užita nebo určena.

Obviněný jako nástroj výzkumu použil detektor kovů zn. Minelab, výr. číslo 40422603415, černé barvy, stáří 3 roky, v odhadnuté ceně 20 000 Kč, který odevzdal policii dne 11. 12. 2019 včetně části bezdrátového setu pro detektory kovů zn. Minelab PRO-SONIC (vysílač, audio kabel do vysílače a pouzdro o rozměrech 6,00 cm x 8,5 cm připevněném na detektoru). Jedná se tak o věci, které byly ke spáchání přestupku užity. Do protokolu z ústního jednání dne 10. 2. 2020 uvedl obviněný, že propadnutí věci konkrétně detektoru kovů by bylo vzhledem k povaze spáchaného přestupku v porovnání s pořizovací cenou detektoru nepřiměřené. Správní orgán nepovažuje tento trest za nepřiměřený, neboť předmětný detektor kovů byl použit k provádění neoprávněného archeologického výzkumu. Správní orgán z důvodu omezení možnosti obviněného páchat další přestupky, tj. provádět detektorem kovů další neoprávněný archeologický výzkum, uložil obviněnému v souladu s ust. § 35 písm. d) a § 48 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích sankci propadnutí detektoru, který byl použit při spáchání přestupku a části bezdrátového setu pro detektory kovů zn. Minelab PRO-SONIC (vysílač, audio kabel do vysílače a pouzdro o rozměrech 6,00 cm x 8,5 cm), jejichž je vlastníkem. Předmětný detektor kovů byl pořízen za částku 35 000 Kč, jeho současná cena byla odhadnuta na 20 000,- Kč. Úplný bezdrátový set pro detektory kovů zn. Minelab PRO-SONIC by v současné době bylo možno pořídit za cca 4 000 Kč.

Správní orgán posoudil rozsah a závažnost přestupku, jeho následky a rozsah způsobené škody.

Správní orgán uložil pokutu ve výši 2 000 Kč, zcela při dolní hranici zákonné sazby a to s ohledem na již uvedenou skutečnost, tj. že bylo vysloveno propadnutí věci použité ke spáchání přestupku. Vedle represivní funkce sankce směřující vůči obviněnému je důvod pro uložení sankce i funkce generálně preventivní. Sankce má být uložena v takové výši,

aby měla odrazující účinek. V dané věci dospěl správní orgán k závěru, že uložená sankce tento odrazující účinek splní.

Uložená pokuta ve výši 2 000 Kč není pokutou zjevně nepřiměřenou, její výše odpovídá danému porušení zákona i zákonnému rozpětí stanoveném v ust. § 39 odst. 5 zákona o státní památkové péči v rozmezí do 4 000 000 Kč. Pokuta byla uložena zcela při dolní hranici sazby. Z výše uložené pokuty je zřejmé, že tato nemá likvidační charakter a ani obviněný sám námitku takového charakteru nevznesl. Obviněný v řízení se správním orgánem spolupracoval a jedná se o jeho první přestupek dle § 39 odst. 2 zákona o státní památkové péči.

Výše uložené pokuty dle názoru správního orgánu odpovídá závažnosti přestupku.

Dle § 95 odst. 1 zákona o přestupcích správní orgán uloží obviněnému, který byl uznán vinným, povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou. Pokud bylo rozhodnutí o přestupku zrušeno jiným orgánem veřejné moci a tato skutečnost má za následek nesplnění podmínek pro uložení náhrady nákladů řízení, správní orgán nahrazené náklady vrátí.

Dle § 6 odst. 1 vyhl. č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, paušální částka nákladů správního řízení, které účastník vyvolal porušením své právní povinnosti, činí 1 000 Kč.

Správní orgán v souladu s ust. § § 95 odst. 1 zákona o přestupcích uložil dále obviněnému povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč.

Vzhledem k výše uvedenému bylo rozhodnuto, jak je ve výroku uvedeno.

P o u č e n í o o d v o l á n í

Proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat do 15 dnů ode dne jeho doručení k Ministerstvu kultury, podáním učiněným u zdejšího odboru.

Lhůta pro podání odvolání se počítá ode dne následujícího po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Sabina Soušková
vedoucí oddělení památkové péče

Obdrží: